

Skjemainformasjon

Skjema Samarbeids- og utviklingstiltak for arkiv og museum 2012 (nynorsk)
Referanse 489397
Innsendt 12.10.2011 09:39:57

Opplysningar om søkjar

Søkjar
Namn på organisasjonen Musea i Sogn og Fjordane
Leiar for institusjonen Anne Marie Førde
Postadresse De Heibergske samlinger - Sogn folkemuseum
Vestreim
Postnummer / Poststad 6856 Kaupanger
Tlf. til organisasjonen 57678206
Kontaktperson for prosjektet Marie Pettersson
Tlf. til kontaktperson 47450219
E-post til kontaktperson marie@misf.no
Nettstad <http://www.kulturlandskap.sfj.no>
Org. Nr 994 179 136

Opplysningar om prosjektet

Prosjekt
Søknaden gjeld Igangsette fleirårige prosjekt
☞ Prosjekt som tidligare har motteke utviklingsmidlar og som søker om midlar til oppfølging

Tittel på prosjektet Norgesgården

Samandrag av prosjektet

Norske museum har ei viktig rolle i å ta vare på kunnskapen om ulike gardstypar og regionale særtrekk i kulturlandskapet. Utfordringar i dagens landskap gjer at dette hastar. Kunnskapen til våre forfedre kan bli viktig i ei framtidig, meir miljøvenneleg og tilpassa landbruksdrift. Notatet, jf. vedlegg i førstegongssøknad, tek føre seg korleis vi kan kaste lys på ulike naturressursutnyttingar til gardar og tilpassing til lokale forhold. Seks modellgardar vert presentert.

Prosjektomtale

BAKGRUNN

Fram til i dag har hovudfokus til musea vore bygningar, samlingar og reiskap. Mange museum er identiske med gamle gardsanlegg, medan andre er bygde opp av ulike bygningar som er henta frå regionen og sett saman i tun. I formidlingsarbeidet til det enkelte museet er kunnskap om historia til denne garden viktig. Norgesgårdsprosjektet vil setje fokus på strukturen til kulturlandskapet og ressursutnyttinga på norske gardar til ulike tidspunkt. Føremålet med prosjektet som eit nettverksprosjekt, er å utnytte og systematisere den kunnskapen som musea i nettverket har når det gjeld eigne museumsgardar (bygningar, gardstypar og reiskap) og stimulere interessa til å finne ut meir om bruken av naturgrunnlag på staden/ regionen til ulike tidspunkt. Slik kunnskap gjev mogelegheiter for å formidle kva innhald, og visuelt og økologisk uttrykk kulturlandskapet på den aktuelle garden har hatt opp gjennom tida. Når fleire museum samarbeider og formidlar kunnskapen til kvarandre, vil dette gje ei breiare forståing av kor variert og uttrykksfullt kulturlandskapet er. Innhaldet i prosjektet har gjennom forprosjektet vore styrt etter interessa til dei deltakande musea som samarbeider. Sentralt har det likevel vore at fokus er sett på den heilskaplege gardsdrifta og naturressursutnyttinga, som har skapt både spesielle kulturlandskap og kulturmiljø.

Ideen er enkel og har stor fleksibilitet og utviklingsmoglegheiter både når det gjeld tal museum som kan delta, tema som vert teke opp og historisk djupne (tidsperiodar og endringar) (sjå vedlegg og rapport frå forprosjektet for utfyllande informasjon).

MÅLSETJING

Målsetjinga med forskingsprosjektet er å auke kunnskapsnivået om ulike gardstypar i Noreg og auke medvitet om "kulturlandskapet sin identitet", dvs. få ei auka forståing av førebileta som vi brukar ved restaurering, etablering og skjøtsel av omgjevingane til kulturmiljø (kulturlandskap, strukturar og kulturmarker). Den samla kompetansen hjå dei ulike musea som er med i nettverket er allereie stor når det gjeld gardstypar, og vil bli utvida gjennom dette prosjektet. Dei fleste musea har og god oversikt over sin region og sitt fylke. Dette er kunnskap som gjennom prosjektsamarbeidet vil kunne gje eit utal av forskingsmoglegheiter, ikkje minst for musea sjølve. Prosjektet har som mål å samle inn og systematisere denne kunnskapen slik at eventuelle regionale særtrekk og kan setjast inn i ein større, nasjonal samanheng. Prosjektet ønskjer og å finne fram til løysingar på korleis stadidentiteten kan bli uttrykt i dagens forvaltning av verdifulle kulturlandskap. Prosjektet har følgjande hovudmål:

1. Gjennom studium av eit utval av norske museumsgardar å auke kunnskapen om naturressursutnytting, kulturlandskapsstrukturar og kulturmarker i ulike regionar, samt å klargjere ulike påverknadsfaktorar.

Delmål:

a) Å vurdere identitet (særpreg) versus representativitet på to nivå:

1) Gardstypen som sådan i regionen, og

2) kva denne gardstypen fangar opp av kulturlandskap og kulturmarker som elles er vanlege i regionen.

b) Å synleggjere den rolla som lokale og regionale museum kan få som forvaltar og formidlar av kunnskap om kulturlandskap og kulturmarker, og som referanseområde gjennom utarbeiding av konkrete skjøtelsesplanar for den enkelte museumsgarden som deltek i prosjektet.

Problemstillingar

Kva historie og arealbruk er knytt til dei ulike museumsgardane med omsyn til dyrking, bruk og hausting av naturressursane i perioden 1800- 1950? Kor representativ er drifta (og kulturlandskapet) på museumsgarden, i forhold til sin gardstype i regionen? Kor representativ er museumsgarden sin kulturlandskapsstruktur (kulturmarker representert og ressursutnyttingsprofil) i forhold til det vi elles finn i regionen? I kva grad kan vi snakke om regional identitet (særpreg) når det gjeld kulturlandskap og kulturmarkstypar? Korleis er ein slik eventuell identitet uttrykt i landskapet til ulike tidsperiodar i ulike regionar 1) før det store hamskiftet på slutten av 1800-talet / byrjinga av 1900-talet 2) før det maskinelle landbruket blei introdusert på 1950/ 1960-talet? Kva skjedde med ein eventuell. identitet under ulike omveltingar i landbruket (slutten av 1800- talet, og etter 1950/ 1960). Blei eit eventuelt tidlegare særpreg / identitet forsterka eller svekka gjennom endringane? Korleis kan vi bruke kulturhistorisk kunnskap til å forvalte kulturmiljø og styrkje kulturlandskapet sin identitet i dag?

METODAR

I prosjektet er det valt ut seks museumsgardar:

- Stenberg gård, Mjøsmuseet
- Eidet, De Heibergske Samlinger - Sogn Folkemuseum
- Audamodtland, Jærmuseet
- Havrå, Stiftelsen Havråtunet
- Tuomainengården, Vadsø museum
- Bjørklund gård, Sør- Varanger museum

I første fase er det gjort grunnleggjande kjeldegransking og feltarbeid på ovannemnde museumsgardar. Det er brukt jordbruksteljingar og grunnlagsmateriale for desse, folketeljingar, kart, fotografi og munnlege kjelder. Det er og gjort synfaringar og registreringar på gardane og omgjevande landskap. Dette vart samanfatta i artiklar for den einskilde garden, jf. vedlegg til statusrapport datert 29.9.2011. Planen er å få publisert artiklane. I samarbeid med utgjevar vil det vera trong for justeringar.

Når vi har eit heilskapleg bilete av kvar gard, set vi dette inn i eit større perspektiv og ser på særpreg og representativitet frå eit regionalt og nasjonalt standpunkt. Her er det viktig at musea arbeider ilag. Kvart museum sit på viktig kunnskap om regionen sin og er viktige bidragsytarar inni fellesskapet om særpreg og representativitet. Behovet for fysiske samlingar er her viktig.

Den tredje fasen, som vi skal bruke mestedelen av siste året på, er å laga restaurerings-, skjøtsels- og/eller formidlingsplanar for dei enkelte gardane. Vi har då eit godt grunnlag for å kunne gjere ei avklaring for kva vi ønskjer å formidle og korleis vi skal realisere dette.

Både ved artikkelskriving, ved arbeidet med å samanstillast særpreg og utarbeiding av plan ser vi behovet musea har for å få hjelp med forskingskompetanse. Høgskulen i Sogn og Fjordane med sin forskingskompetanse i kulturlandskap er ein viktig samarbeidspartnar i prosjektet, og vil inngå i eit tettare samarbeid med musea under artikkelskriving, og når ein skal drøfte regionalitet og arbeide med skjøtselplanar.

NYTTEVERDI

Samarbeidsprosjektet vil gje auka kompetanse til dei deltakande musea og til kulturlandskapsnettverket. Resultata frå prosjektet vil kunne bli nytta til ulike typar forskingsprosjekt på musea. Framkome materiale vil bli formidla på fleire måtar, både gjennom utstillingar og informasjon på internett, som praktisk- pedagogisk opplegg for skular gjennom ordinære omvisningar på musea og gjennom ulike fagartiklar. Nettverksamlingar vil og vere ei arena for presentasjon og diskusjon av resultat. I tillegg ønskjer vi å utarbeide forvaltnings- og skjøtselsplan for museumsgardane som enno ikkje har slike. Dette gjeld i første rekkje: Audmodtland på Jæren, Bjørklund gard i Pasvik og Stenberg gård på Toten. Dette vil føre til at museumsbygningane vil kunne få meir "autentiske" omgjevinader, betre kunnskap om heilskapar og moglegheit for å syne og å formidle historiske kulturlandskap med stor kulturhistorisk og biologisk verdi på eigedomane sine. Dette vil og gje viktig kompetanse på samarbeid nasjonalt om kulturlandskap mellom ein forskingsinstitusjon og museum frå heile landet. Prosjektet vil ha stor overføringsverdi, både som modell for samarbeid (musea i mellom, og mellom formidlar og forskingsinstitusjonar), i tillegg til at det faglege opplegget vil og vere eigna for andre museum.

ORGANISERING

Erfaringar frå nettverksam arbeidet viser at det er krevjande å få til større samarbeidsprosjekt med aktørar frå heile landet. Det er naudsynt med ressursar til nettverksarbeid som samordning og oppfølging av deltakarane, møteverksemd og workshops i tillegg til andre sekretærfunksjonar. Vi ser viktigheita i å få inn meir tverrfagleg forskingskompetanse i prosjektet, og vil i enno større grad enn tidlegare leggje vekt på samarbeidet mellom Seksjon for landskapsøkologi på Høgskulen i Sogn og Fjordane og musea. Ved å styrke forskingskompetansen i prosjektet vil dette styrkje musea si kompetanse innafor kulturlandskap på fleire plan. Høgskulen vil ha det faglege prosjektleiaransvaret og ta del i feltarbeid, arbeidsmøte, hjelpe til i artikkelframstilling og utarbeide skjøtselsplanar i samarbeid med musea.

Framdriftsplan

Framdriftsplan for heile prosjektperioden

Startdato

01.02.2010

Sluttdato

28.02.2013

Aktivitetplaner

Tittel

Frå dato

Til dato

Særpreg og representativitet

01.10.2011

01.01.2012

Workshops og hovudsamlingar i nettverket

01.10.2011

01.10.2012

Lage restaurerings- og skjøtselplanar

01.01.2012

31.12.2012

Formidling, rapportering og publisering

01.10.2011

28.02.2013

Andre opplysningar / kommentarar om framdrifts- / aktivitetsplan.

Samarbeidspartnarar

Har du ein samarbeidspartnar?

Ja

Samarbeidspartner 1

Namn

Høgskulen i Sogn og Fjordane

Formell avtale?

Ja

Postadresse

Postboks 133

Postnr / Poststad

6851 Sogndal

Kontaktperson

Leif Hauge og Ingvild Austad

Tlf. til kontaktperson

57676211

E-post til kontaktperson

leif.hauge@hisf.no

Rolle

Leif Hauge og Ingvild Austad har fagleg ansvar og er forskingskoordinatorer inn mot fagmiljøet på høgskulen, jf vedlegg ved førstegongssøknad

Samarbeidspartner 2

Namn

Jærmuseet

Formell avtale?

Nei

Postadresse

Postboks 250

Postnr / Poststad

4367 Nærbø

Kontaktperson

Knut G Austad

Tlf. til kontaktperson

95294519

E-post til kontaktperson

knut.g.austad@jaermuseet.no

Rolle

Ansvarleg for samarbeidet frå Jærmuseet med museumsgarden Audamodtland

Samarbeidspartner 3

Namn	Mjøsmuseet AS
Formell avtale?	Nei
Postadresse	Kapp Melkefabrikk Postboks 13
Postnr / Poststad	5858 Kapp
Kontaktperson	Tom H Haraldsen
Tlf. til kontaktperson	94786873
E-post til kontaktperson	tom.haraldsen@mjosmuseet.no
Rolle	Ansvarleg for samarbeidet frå Mjøsmuseet med museumsgarden Stenberg

Samarbeidspartner 4

Namn	Havråtunet
Formell avtale?	Nei
Postadresse	Havre
Postnr / Poststad	5286 Haus
Kontaktperson	Marit Adelsten Jensen
Tlf. til kontaktperson	56390290
E-post til kontaktperson	maritadelstenjensen@muho.no
Rolle	Ansvarleg for samarbeidet med Havråtunet

Samarbeidspartner 5

Namn	Varanger museum IKS, avd Vadsø
Formell avtale?	Nei
Postadresse	Hvistendahlsgate 31
Postnr / Poststad	9800 Vadsø
Kontaktperson	Cecilie Johansen
Tlf. til kontaktperson	78942890
E-post til kontaktperson	Cecilie.Johansen@varangermuseum.no
Rolle	Ansvarleg for samarbeid frå Vadsø Museum Ruija Kvenmuseum med museumsgarden Tuioanengården

Samarbeidspartner 6

Namn	Sør Varanger Museum
Formell avtale?	Nei
Postadresse	Førstevannslia
Postnr / Poststad	9990 Kirkenes
Kontaktperson	Bodil Knudsen Dago
Tlf. til kontaktperson	78994880
E-post til kontaktperson	bkd@svk.no
Rolle	Ansvarleg for samarbeid frå Sør Varanger Museum med museumsgarden Bjørklund

Prosjektbudsjett

Prosjekt

Eittårig eller fleirårig prosjekt? Fleirårig

Er prosjektet pågåande? Ja

Oppgi arkivsaknummer: 09/258 skjemanr 244

BUDSJETT FOR FØRSTE ÅR

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	arbeid på musea (50 000x6)	kr 300 000,00
	Administrasjon for prosjektet	kr 50 000,00
	Fagleg leiing	kr 250 000,00
Varer/utstyr	feltarbeid/ reiser	kr 115 000,00
Tjenester kjøpt av andre	kart/ datakompetanse	kr 100 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	workshops	kr 50 000,00
Totale utgifter		kr 865 000,00

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 565 000,00</u>
Eigininnsats - arbeid på musea	Ja	kr 250 000,00
Eigininnsats - HSF	Ja	kr 50 000,00
Totale inntekter		kr 865 000,00

BUDSJETT FOR HELE PROSJEKTPERIODEN

Utgifter

Hva	Beskrivelse	Sum
Personalkostnader (lønn/overhead)	Eigininnsats	kr 2 035 000,00
Varer/utstyr	feltarbeid	kr 75 000,00
Tjenester kjøpt av andre	kart/ datakompetanse	kr 75 000,00
Andre utgifter (spesifiser)	reiser/ workshop	kr 130 000,00
Totale utgifter		kr 2 315 000,00

Inntekter

Beskrivelse	Tilskudd bekreftet?	Sum
<u>Søknadssum Norsk kulturråd</u>		<u>kr 1 365 000,00</u>
Eigininnsats musea, 1 mnd i 2 år	Ja	kr 550 000,00
Eigininnsats prosjektleiing HSF/DHS	Ja	kr 400 000,00
Totale inntekter		kr 2 315 000,00

Vedlegg

Ingen vedlegg lasta opp